

Propozície¹
XIX. ročníka Olympiády ľudských práv
stredoškolskej mládeže, 2016 - 2017

Vyhlasovateľ súťaže

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Odborná garancia súťaže

Celoštátna komisia Olympiády ľudských práv
v spolupráci

s UNESCO Chair for Human Rights Education na Univerzite Komenského v Bratislave
a Helsinským výborom pre ľudské práva na Slovensku

Záštitá nad podujatím

Peter Plavčan

minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Spoluorganizátor celoštátneho kola

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže

Olympiáda ľudských práv (ďalej „OLP“) je dobrovoľnou, záujmovou činnosťou žiakov a žiačok stredných škôl v Slovenskej republike (ďalej „SR“). Uskutočňuje sa každoročne a možno ju organizovať na všetkých typoch stredných škôl.

Pedagogicko-organizačné pokyny ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej „MŠVVaŠ SR“) na školský rok 2016/2017 v časti 1.5.4.1. uvádzajú:

1. Na základe medzinárodných dohovorov v oblasti ľudských práv, ktorými je Slovenská republika viazaná, Celoštátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike, schválenej vládou Slovenskej republiky uznesením č. 71/2015 zo dňa 18. februára 2015 a v súlade s princípmi výchovy a vzdelávania definovanými v § 3 písm. j) a o) školského zákona a cieľmi výchovy a vzdelávania ustanovenými v § 4 písm. g) a h) školského zákona:

a) naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv pre žiakov základných škôl,

b) zapájať sa do Olympiády ľudských práv ako celoštátnej súťaže žiakov stredných škôl.

Nosná téma XIX. ročníka OLP:

**SLOBODA MYSLENIA, SVEDOMIA, PREJAVU A VYZNANIA
V KONTEXTE DEMOKRATICKÉHO OBČIANSTVA**

Súťaž je trojstupňová a koná sa v nasledovných termínoch:

Školské kolá: do 9. decembra 2016

Krajské kolá: 8. februára 2017 (streda)

¹ Propozície budú aktualizované, sledujte webové sídla; identifikácia aktualizácie podľa dátumu vydania na konci dokumentu.

Celoštátne kolo: 5. – 7. apríla 2017 (streda – piatok), miesto bude oznámené

1. Školské kolá – do 9. decembra 2016

1.1. Zúčastňujú sa ich všetky žiačky a všetci žiaci, ktorí prejavia o súťaž záujem. Školské kolo organizuje príslušná predmetová komisia spoločenskovedných predmetov, pre túto súťaž, školská komisia OLP (ďalej „ŠK OLP“). Na jej návrh riaditeľ/riaditeľka školy poverí zodpovednú osobu, učiteľa/učiteľku riadením a koordinovaním súťaže.

1.2. Celoštátna komisia OLP (ďalej „CK OLP“) odporúča zapojiť do prípravy a realizácie školského kola (formy, obsahu, práce poroty, sprievodných nesúťažných podujatí a pod.) žiačky a žiakov. CK OLP povzbudzuje žiacku obec k iniciatívnemu prístupu.

1.3. Formu a obsah školského kola stanoví škola a ŠK OLP. CK OLP odporúča napríklad test, diskusiu, s demokratickou voľbou postupujúcej alebo postupujúceho a pod. Inšpiráciou môže byť scenár krajských kôl, s písomnou a ústnou zložkou súťaže (pozri nižšie) alebo súťaž v písaní a obhajobe ľudskoprávnej úvahy. Námietky na priebeh súťaže možno adresovať predsedovi/predsedníčke ŠK OLP bezprostredne po vyhlásení výsledkov školského kola.

1.4. Do krajského kola postupuje víťaz alebo víťazka školského kola. Škola a ŠK OLP môže odporučiť na postup aj súťažiaku alebo súťažiaceho z druhého miesta.

Ak škola neorganizuje školské kolo OLP a žiak/žiačka má individuálny záujem o účasť na krajskom kole OLP, je nevyhnutné, aby škola potvrdila prihlášku žiaka/žiačky individuálne. V nevyhnutnom prípade možno kontaktovať predsedu/predsedníčku krajskej komisie OLP (ďalej „KK OLP“).

O účasti súťažiacich rozhodne predseda/predsedníčka KK OLP podľa počtu prihlásených súťažiacich a kapacity súťaže.

1.5. Školské kolá sa uskutočnia do 9. decembra 2016. Všetky **prihlášky do krajského kola** musia byť doručené na adresu predsedu/predsedníčky príslušnej KK OLP **do 16. decembra 2016** a to buď listom alebo naskenované emailom. Po tomto termíne nemusia byť prihlášky akceptované. Prihláška do krajského kola bude dostupná na webových sídlach <http://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/OLP.alej> a <http://www.olp.sk/>.

2. Krajské kolá – 8. februára 2017

2.1. Zúčastňujú sa ich súťažiaci a súťažiace podľa bodu 1.4. Krajské kolá organizačne zabezpečujú školy alebo školské zariadenia, ktoré podľa návrhu predsedníčky/predsedu KK OLP poverí príslušný okresný úrad.

2.2. Súťaž hodnotí krajská porota/krajské poroty po menovaní riaditeľa/riaditeľky odboru školstva a športu okresného úradu na návrh predsedníčky/predsedu KK OLP. Predsedníčky/predsedovia KK OLP navrhnu počet porôt podľa potrieb súťaže a možností organizátorov.

2.3. Krajské kolá majú dve časti, písomnú (test) a ústnu (tézy). Súťažné podklady pripraví CK OLP v spolupráci s partnermi. Test zašle IUVENTA okresným úradom a predsedníckam/predsedom KK OLP. Tézy budú umiestnené na webových sídlach <http://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/OLP.alej> a na <http://www.olp.sk/>

2.4. Predsedníčky a predsedovia KK OLP zabezpečia bodovanie písomnej (test) a ústnej časti (tézy) tak, aby za každú z nich bolo možné získať rovnaké bodové maximum (napr. ak test bude mať hodnotu 50 bodov, aj ústna časť bude mať hodnotu 50 bodov).

2.5. Každá súťažiaci a každý súťažiaci dostane diplom: buď „úspešný riešiteľ/úspešná riešiteľka krajského kola OLP“ (pri celkovom zisku bodov 60% a viac) alebo „riešiteľ/riešiteľka krajského kola OLP“ (pri celkovom zisku bodov pod 60%).

2.6. Z každého krajského kola postupuje do celoštátneho kola 8 najúspešnejších súťažiacich. V prípade rovnosti bodov rozhodne o postupujúcich krajská porota/krajské poroty, na základe stanovených kritérií. Námietky na priebeh súťaže možno adresovať predsedovi/predsedníčke KK OLP bezprostredne po vyhlásení výsledkov krajského kola.

2.7. Ak sa ktokoľvek z postupujúcich vzdá postupu do celoštátneho kola, predseda/predsedníčka KK OLP rozhodne o ustanovení náhradníka/náhradníčky a oznámi to predsedníčke a tajomníčke CK OLP.

2.8. Podmienkou účasti v celoštátnom kole je vypracovanie písomnej práce – úvahy na jednu z tém, ktoré stanoví CK OLP v spolupráci s partnermi a ktoré budú zverejnené k dátumu krajských kôl na <http://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/OLP.alej> a www.olp.sk.

2.9. Záväzné pokyny k napísaniu a zaslaniu písomných prác – úvah:

- rozsah: 3 normostrany (jedna normostrana má 1800 znakov vrátane medzier); písmo: TNR 12; program: Word;
- forma: pozri prílohu č. 1: predpísaný formát 3 normostrán;
- verzie úvahy: 1 ks elektronickej úvahy a 1 ks tlačenej, zopnutej a podpísanej úvahy;
- adresát/adresátka na zaslanie elektronickej aj tlačenej verzie úvahy: predseda/predsedníčka KK OLP príslušného kraja – pozri prílohu č. 2;
- **termín zaslania úvahy: do 17. februára 2017;**

2.10. Predseda/predsedníčka KK OLP a) pošle prijaté písomné práce predsedníčke CK OLP, tlačené verzie listom a elektronicke emailom **do 24. februára 2017**; b) vypracuje záverečnú správu o priebehu a výsledkoch školských kôl a krajského kola súťaže a odošle ju emailom **do 24. februára 2017** predsedníčke CK OLP a tajomníčke CK OLP.

2.11. Výdavky súvisiace s prípravou a organizovaním súťaže hradí okresný úrad z účelových prostriedkov ministerstva vnútra SR (smernica MŠVVaŠ SR č. 6/2013, ktorou sa mení smernica č. 27/2011 o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení).

3. Celoštátne kolo -- 5. – 7. apríla 2017

3.1. Celoštátneho kola sa zúčastňuje 8 súťažiacich za každý kraj, 64 súťažiacich z celej SR.

3.2. Miesto celoštátneho kola bude spresnené. CK OLP zverejní *Súťažný poriadok celoštátneho kola* a *Vademecum súťažiacej a súťažiaceho*.

3.3. Celoštátne kolo má tri časti; v prvej časti súťažiaci a súťažiaci riešia modelové prípady/situácie, v druhej obhajujú svoje úvahy, oboje pred postupovými porotami; hodnotenie týchto dvoch častí je v pomere 1 : 1.

3.4. Postupové poroty sú najmenej trojčlenné a v každej súťaži spravidla 16 súťažiacich. Z každej postupovej poroty postupujú súťažiaci a súťažiaci z 1. – 3. miesta, spolu maximálne 12 súťažiacich, do tretej časti súťaže, ktorou je finále.

3.5. Vo finále pred najmenej trojčlennou finálovou porotou a celým (žiackym, učiteľským, partnerským) plénom a hosťami podujatia si súťažiaci a súťažiaci žrebujú zadania týkajúce sa aktuálnych ľudskoprávných problematik a kľúčových tém a bezprostredne na ne reagujú. Finálová porota zložená z domácich i zahraničných odborníkov a odborníkov v oblasti ľudských práv stanoví poradie súťažiacich na 1. – 12. mieste.

3.6. Vyhodnocuje a zverejňuje sa len bodový zisk súťažiacich na 1. – 12. mieste; záznam o účasti ostatných súťažiacich bude zhotovený v abecednom poradí, bez uvedenia bodového zisku a umiestnenia. Všetci súťažiaci a všetky súťažiace dostanú diplom.

3.7. Námietky na priebeh súťaže možno adresovať predsedníčke CK OLP bezprostredne po vyhlásení výsledkov celoštátneho kola.

3.8. Všetky účastníčky a všetci účastníci celoštátneho kola budú môcť v jeho priebehu vyplniť dotazník spätnej väzby. Spracované dotazníky poskytnú kvantitatívne aj kvalitatívne dáta z celoštátneho kola a celého ročníka OLP a pomôžu CK OLP a) reagovať na podnety, b) komunikovať s partnermi a získavať ich podporu, c) skvalitňovať súťaž a sprievodné aktivity.

3.9. Víťazi a víťazky celoštátneho kola získajú podľa možností organizátorov a partnerov ceny. Podrobnosti budú ohlásené priebežne resp. pri otvorení celoštátneho kola.

3.10. Predsedníčka CK OLP pripraví Kroniku XIX. ročníka OLP, ktorá bude vystavená na <http://www.iuventa.sk/sk/Olympiady/Olympiady-a-sutaze/OLP.alej> a www.olp.sk. (v závislosti na možnostiach bude vydaná aj v tlačenej podobe).

3.11. Účasť učiteliek a učiteľov na celoštátnom kole je tradične žiaduca s ohľadom na jeho špecifikum ako 3-dňovej súťaže sprevádzanej odbornými vzdelávacími podujatiami. Nakoľko hradíme cestovné, ubytovanie a stravu, očakávame, že sa prihlásia učiteľky a učelia, ktorí majú vážny záujem o aktívne zapojenie sa do všetkých častí celoštátneho kola OLP (CK OLP neakceptuje účasť len vo forme pedagogického dozoru).

3.12. Všetky náklady súťažiacim a porotám (cestovné, ubytovanie, stravovanie a poistné) budú hradené z prostriedkov MŠVVaŠ SR prostredníctvom IUVENTY a z prostriedkov spolupracujúcich partnerov. Všetky náklady učiteľkám a učiteľom budú hradené prostredníctvom CK OLP z prostriedkov partnerov. Nárok na hradenie všetkých nákladov vzniká len pri plnej a aktívnej účasti na podujatí. Blížšie usmernenie bude zverejnené v pokynoch a informáciách k celoštátnemu kolu.

Vydala: Celoštátna komisia OLP, Bratislava, **19.9.2016**

Kontakt:

PhDr. Dagmar Horná, PhD, predsedníčka Celoštátnej komisie OLP

dagmar.horna@gmail.com

0915 714 786

PaedDr. Beatrika Bánhegyiová, tajomníčka Celoštátnej komisie OLP
Odbor olympiád a súťaží
IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže
beata.banhegyiova@iuventa.sk
+421 2 592 96 330
+421 908 678 812

Prílohy:

1. Predpísaný formát písomných prác – úvah.
2. Predsedovia/predsedníčky KK OLP príslušného kraja – kontakty na zaslanie úvah.

Skratky:

CK OLP : celoštátna komisia Olympiády ľudských práv
IUVENTA : IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
KK OLP : krajská komisia/krajské komisie Olympiády ľudských práv
MŠVVaŠ SR : ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
OLP : Olympiáda ľudských práv
SR : Slovenská republika
ŠK OLP : školská komisia Olympiády ľudských práv